

„Edinost“

Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri zvečer.

Naročnina znaša:

za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kron

Naročnino je plačevati naprej. Na naročnino brez priložene naročnine se upravnice ne obračuna.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 vč.); vsa Trsta pa po 8 stotink (4 vč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglaš

se računajo po vrstah v poltu. Za vsakratno naročilo s primernim popustom Poslane, osmrtnice in javne zahvale domaći oglaš. št. se računajo po pogodbi.

Val dopisi naj se pošiljajo uredu Edinosti. Nepriljubljeni dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglaš sprejema upravništvo. Naročnino in oglaš je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in sprejemanje inzeratov v ulici Mollu pleccolo št. 3, II. nadst..

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Gednik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“

Nacionalna tiskarna konsorcija lista „Edinost“, v Trstu

Petindvajsetletnica vojne osvobodjenja Slovanov v Peterburgu.

(Zvršetak.)

»Rusija je svobodno vzdihnila in se začela krepiti. Postalo je jasnejše. In ni še izginilo jedno pokolenje, ki je osvobodjenje duševnih sil narod povzdignilo na to višino narodne zavesti, s katere doli se je jasnejše in širše predstavljal mislečemu pogledu naš svetovno-zgodovinski položaj in pot k dosegi nam zdavnaj predodločenih ciljev. Zavest duševnega jedinstva s krščanskim vztrikom, sorodstvo s slovanskimi, takrat Turčiji podložnimi narodi, izrazilo se je leta 1876. v do tedaj nenavadnem gibanju, ki je zavzemalo vse stanove ruske zemlje, mest in vasi, tja do onih neobljudenih krajev, kamor ni došel niti eden tiskan list, in daleč preko mej evropske Rusije. Narodni glas je klical na zaščito trpečih istovercev, potlačenih človeških pravic in zasmehovane cerkve.«

»Polnega jednakušja ni nikjer; bilo je nemalo ravnodušnih, da, tudi takih, ki so odsvetovali, trdeči, da je to gibanje bilo izzvano na umeten način (kakor bi bilo to sploh mogoče!). Vendar se je kmalu raznesla beseda, ki jo je izgovoril car v Kremlju. — Narod se je uveril, da njegovi velikodušni pojavi odgovarjajo volji njegovega državnega voditelja in da so ocenjeni po njegovi modrosti. Narod in samodržec sta živel v jednaki misli, v enakem čustvu. Globokim ganotjem zahvaljujem Gospoda, spominjaje se, kaj je naše pokolenje preživelo. Po brezplodnih naporih diplomacije, da bi preprečili vojno, se je ista napovedala in sprejela z navdušenjem v Rusiji in po vsem slovanskem svetu. Sam car se je odpravil na vojno prizorišče z vsemi členi vzišene hiše, sposobnimi za nošenje orožja. Naši zavezniki, junsko gnezdo krepkih borec za slovansko neodvisnost na Balkanskem polotoku, — Črnogorci in mlada romunska vojska, so istočasno začeli vojno proti Turkom, na to čete bolgarskih dobrovoljcev, slednjič tudi Srbija. In vsi so častno rešili svojo dolžnost.«

»Svoj čas smo se spominjali konca te vojne, njenega hoda in njenih slavni junakov.«

»Takrat smo se nadejali, da bo v današnjem sobranju zavzel svoje mesto množični predsednik grof N. P. Ignatjev,

kateremu pripada odlični pomen v zgodovini teh vojak. Začasna bolezen ga zadržuje v vasi, odkoder nam pošilja svoj pozdrav.«

»Sedaj, na zaključku, si dovolim izraziti nado, da smo mi leta 1878. izvojevali s Turčijo zadnjo vojno. Zapadna Evropa s svojo dolgo vrsto križarskih vojen ni odpravila mogočnosti izlama, ki se pa ni vzdržal pred Rusijo, ko je ta vaspeljala tradicijo vzhodne imperije, četudi brez njenih realnih predprav, vendar tudi brez njenih grehov.«

»Ali ne bo možno nadaljni razvoj in razrešitev vzhodnega vprašanja zaključiti mirnim potom? Ali ne bode ono obstajalo v nadaljujočem se, zopetnem, pod pokroviteljstvom Rusije stoječem prerodenju narodov nekdanjega od Turkov razrušenega bizantinskega cesarstva?«

»Temu menenju ostane »Slavjanskoje blagotvoritelnoje občestvo«, poklicavši svoje somišljenike pod prapor naših prvoučiteljev, sv. Metodija in Kirila, tudi nadalje, brez spremembe, verno po določilih svojih ustanovnikov, po načelih pravoslavlja, samodržstva in narodnosti, v nadi, da trdnjav, ukrepljenih s temi temelji, ne pretresejo ni zunaj ni znotraj obupni poskusi zlih sil, ki razrušujejo telo, ki pa ne morejo ugasiti duha.«

Glavni govor je imel general P. A. Geisman, ki je podal natančen zgodovinski pregled vseh vojen Rusije s Turčijo. Nad poldrugo uro trajajočemu govoru je sledilo občinstvo z občudovanja vredno pažnjo. Niti najmanjšega šuma ni bilo slišati med to ogromno množico. Videlo se je vsem, da ne poslušajo samo z ušesom, ampak s srcem.

Profesor A. S. Budilovič se je spominjal v gorkih besedah prejšnjega predsednika društva, I. P. Kornilova, bivšega kuratorja vilenškega učnega okraja, ki je za carovanja imperatorja Aleksandra II. vapočno deloval za povzdigo ruske misli, ruske diplomacije in narodne prosvete.

Mnogo govornikov je še govorilo. Vsi so naglašali velikanske zaslugе carja-osvoboditelja in ruskega naroda za zaslužene Slovanov na balkanskem polotoku in za ves slovanski svet.

Po dovršenih govorih je general-major Šerbakov čital ruske in druge slovanske pesmi, ki se nanašajo na to vojno in ki opjevajo vrline in junaštvo padlih junakov, na kar je izvrstna vojaška godba zaigrala vse

slovanske himne. — Prva točka glasbenega veporeda je bila prekrasna »Kje dom je moj?« Temu je sledila »Hej Slovani«, na kar so se vrstile vse druge slovanske himne. Slišal si rusko »Bože carja hrani«, črnogorsko, srbsko, bolgarsko »Šumi Marica« in druge. Občinstvo je kaj pravi prvih zvokih na hip vstalo s sedežev in stojé poslušalo vse točke, dokler ni odzvenela zadnja himna, na kar so zaorili urnebesni »urac«-klici. Želeti bi bilo pač, da bivsi Slovani bili prisotni v tem velikanskem trenutku, da bivsi spoznalineo-majanoljubez Rusov do drugih Slovanov!

Prišla je zadnja točka veporeda. Klasično izšolani pevci so zapeli več cerkvenih pesmi. Tako izveščenega zbora je pač le v Rusiji možno slišati. Sami izbrani glasovi, ki se natančno poznajo med seboj in ki se o petju čudovito izpolnjujejo. Zdelo se je poslušalcu, da tukaj ne prepeva zbor zemljanov, ampak nebeški kor Serafinov.

S petjem je bila zaključena prekrasna slavnost. Če si pogledal na udeležence, opazil nisi na njih tistega trenutnega navdušenja, katero je v obče opazovati po kaki večji narodni slavnosti. Pač pa se je vsem čitalo z obraza, da prereno občutijo važnost in pomen tega zgodovinskega trenutka. Po licih so jim tekale solze ganotja po padlih junakih, vsakdo pa je nosil v srcu prepričanje, da velikanske žrtve Rusov za osvobodjenje Slovanov, katerim je po možnosti svojih sil prispeval vsak Rus, plemenitnik in meščan, bogatin in revež, uradnik in trgovec, da, najsiromašnejši muzik, ki je dal svojega sina, niso bile zastoj; da velikanska vojna, v kateri so bili preliti potoki ruske krvi za krščanske brate Slovanov in za katero so se potrošile ogromne, zapadni Evropi nepoznane svote ruskega denarja, ni ostala brez vspeha, marveč da vidijo Slovani danes v Rusiji svojo zaščitnico za vse bodoče eventualnosti.

Pisec teh vrst pa je ginjen in ob enem vzradočen nesel s te slavnosti trdno zavest, da Rusija, da si ima dovolj opravkov doma z lastnim razvojem, kulturnim in gospodarskim, in v prihodnje svoje velikanske razsežnosti, vendar ne pozabi, ako bi tuja sovražna sila Slovanov zatirala in morda potlačila, — da so

ti zatiranci njeni bratje po krvi, jeziku in veri, in da bo med plemenitim ruskim narodom, kakor pred petindvajsetimi leti, tudita kratodmeval samo en glas:

Za brate Slovanov!

T. M.

Politični pregled.

V Trstu, 24. junija 1902.

Deželni zbori. Kranjski. V večerajšnji seji deželnega zbora kranjskega so se zopet ponovili odlozorni prizori, le da so bili še hujši od onih minole sobote. Pravi škandal. Prvi se je oglašil za besedo posl. dr. Ferjančič, ki je govoril k zapisniku prve seje. Dr. Ferjančič je izvajal, da mu je posl. dr. Šusteršič v sobotni seji, ko njega (dra. Ferjančiča) slučajno ni bilo v dvorani, očital, da si je avancementom za višesodnega svetnika na Dunaju priberačil na stroške ljudstva. Dr. Ferjančič je na to očitjanje konstatiral, da je avanziral, ko je prišla vrsta nanj po službeni dobi, ne prej in ne pozneje, in je omenil, da je karakteristično, da je imel za ta insult drzno čelo isti dr. Šusteršič, glede katerega so sodišča v vseh instancah pravomočno spoznala, da ima umazane roke.

Ko je dr. Ferjančič izustil te besede, prišlo je k sedežu dra. Ferjančiča dr. Šusteršič v družbi s poslancem Drobničem in Brejem in je upil na istega »lump, slepar, baraba, krađeš državni denar«. — Med liberalnimi in klerikalnimi poslanci bi bilo kmalo prišlo do dejanskega spopada, da ni prišel med nje deželni glavar in potisnil Šusteršiča in njegove tovariše proti njihovem sedežem. Ti pa so od tam še nadalje obsuvali liberalne poslance z vsakovrstnimi epiteti. Ako smemo verjeti »Slov. Narod«, so bili nekateri taki, da jih ne moremo tu reproducirati, ker naravnost žalijo čut dostojnosti. Glavar Detela je slednjič, ko se je zastoj trudil, da bi vspostavil red, zaključil sejo. Škandal pa se je nadaljeval še potem in je dr. Šusteršič liberalnim poslancem pretel, da jih oklofuta, na kar je stopil pred njega posl. dr. Tavčar in ga pozval, naj le udari, česar pa dr. Šusteršič ni hotel storiti.

Sinoči je deželni predsednik baron Hein odpotoval na Dunaj, da se z ministrskim predsednikom posvetuje o korakih, ki jih bo storiti z ozirom na obstrukcijo v deželnem

PODLISTEK.

MELITA.

Pevest iz naše dobe.

Spisal Josip Ergen Tomič; prevedel Radl.

Prvi del.

IV.

Melita, videča Rudniča pri markezi, je postala tako razburjena, da je pozabila na svojo okolico.

»Reči grofu Slavomiru, da ga prosim, naj privede Rudniča v naš cerele«, je zašepetala Melita bratu. Artur je takoj izpolnil sestrično željo in v kratkem času je bil grof Slavomir z Rudničem v Melitini družbi.

Markeza je ostala sama v družbi grofa Orfeja, kateri je ravno pripovedoval o dunajskem čudaku prošlega stoletja, baronu Braunu, kateri je hotel napraviti par force-lov na kostumirane zajce.

Markeza se je glasno smejala tej ekscentrični ideji, ali o tem je tudi gledala, kam je odšel Rudnič, ki se je bil hkratu priporočil. Čim ga je opazila pri Meliti, se jej je nalahko zmračil obraz. To jej ni bilo prav. No, njena nevolja ni trajala dolgo, ker sedaj je prišel k njej grof Janko, njen stari znanec.

Ob njegovem humorju, ki je bil danes obilen, je markeza skoro pozabila Rudniča. Kajti pri njej je bilo vse hipno in mirljivo.

Melita je ob prihodu Rudniča močno bilo srce, ne morda, ker je kaj čutila svoj — o tem ni bilo niti govora —, temveč radi tega, ker se je pripravljala na manevr, ki je mogel biti odločilen za njeno bodočnost.

Pozdravila je Rudniča jako prijazno, kar bi omamilo tudi najstanovitnejšega možkega. Ona je zapazila takoj s svojim bistrim umom, da ima posla s samosvestnim, da, ponosnim denarnim človekom, kateri trdno veruje v denarno vsemoč in se ravna po tem. Melita se je odločila, da mu bo vračala ta njegov ponos s ponosom, ki se ne da naučiti, ampak tiči v modrej krvi. Ali ona uredi vse tako, da s svojim ravnanjem ne bo odbivala občutljivega mladineca, ampak da ga omami in pokori sebi. O, to je ona dobro umela, a takrat je to taktiko izvela s tako točnostjo, da je bila sama zadovoljna s seboj. Že o prvem srečanju je bil Rudnič ves oboje od tega pravega aristokratskega pojasa, od teh plemenitih črt obraza in elegancije kretnja in govora, iz katerega je zvenela redka duhovitost mlade boljake. Kolika raslika med njo in markeso! je pomislil mladi bo-

gataš. Ona je bila v vsem nekaj bizaren pojav, zagazito-rdečega lica z nenavadno napetimi ustnicami; a Melita od glave do pete skladna in elegantna z onim fino-bledim licem in lepimi ustnicami, ki so bile podobne razcvetajočemu se popku najlepše centifolije.

A ta pogled!... Kako je bil v skladu z vsem bitjem njenim! Ta pogled je bil miren, posvedujoč do dna duše, ali polagoma in mirno, — nem in zgovoren hkratu. Onega nekaj prežedečega, kar mu je bilo svojstveno, ni Branimir zapazil niti od daleč, ali čutil je, kako mu ta pogled kakor nevaren trnek lovi srce in ga vleče k njej.

Ko je čula, da je Branimir bil nekoliko let na trgovski šoli v Parizu, začela je z njim govoriti francosko v pravem pariškem jargonu, da se jej ni mogel dovolj navediti.

Branimir je bil nenavadno razburjen po razgovoru z Melito.

»Zdi se mi, da ti ugaja komtesa?« ga je vprašal grof Slavomir zaupno.

»Ne tajim, jako mi ugaja... To je eksotična rastlina«, je odgovoril Branimir. »Je li svobodna?«

»Kakor ptica v zraku... Ni bogata«, je rekel grof.

»Nič za to... Pri meni denar nima pomena«, je odgovoril Branimir.

»Plemstva je prastarega, po materi in očetu«, je nadaljeval grof, »a zato imajo mogočne, jako vplivne konsekvence v najvišem plemstvu. To je važno posebno za-te«, je dodal grof.

Branimir ni odgovoril nič, a je še nadalje mislil o tej stvari. On je bil z grofom prijatelj še iz-za mladih let. Pohajala sta skupaj šolo, a potem sta v družbi potovala po Evropi. Tako se je njiju prijateljstvo ohranilo do danes, da, postalo je celo še močnejše in zvestejše, ker sta stopila v poslovne zveze in stala na čelu družbi, ki se je na debelo bavila z izvozom lesa v inozemstvo. Drugi nasproti drugemu je bil iskren in zaupljiv... Niti rodbinskih tajnosti ni bilo med njima. Stališčno razliko sta vzravnila že davno njuna medsebojna uprav bratska naklonjenost in spoštovanje. Oba sta bila nenavadno poštena, delavna in trezna; njuno poslovanje je bilo na glasu radi svoje solidnosti, a zato so poslali njune družbe dobro vapevali, dočim so druga slična domača podjetja nazadovala in propadala.

(Pride še.)

zboru kranjskem. Govori se, da bo deželni zbor zaključen, ali pa vsaj odložen.

Z naše strani par opazk. Čekje, je v nas v zadostni meri duha samostojnosti, da odločno odklanjamo vsako vladino varuštvo v našem javnem življenju. Ali »politiki« na Kranjskem nas silijo, da ne moremo drugače nego da jim želimo takega varuštva, ker je sicer res nevarnost, da se pokoljejo med seboj in da potegnajo za seboj v pogubo tudi narod naš.

Da vidimo torej, na kakov način vlada napravi konec temu škandalu. Mej tem pa mora vsakemu sinu slovenskega naroda, ako se le zaveda, kaj je častno in kaj sramotno, kaj koristno in kaj strupeno za narod, siliti rudečico srama in žalosti v obraz. Posebno v tem trenutku, ko vidimo divni nastop združenih tirolskih Italijanov za svoja narodna prava.

Dalmatinski. Včeraj je bila otvoritvena seja deželnega zbora dalmatinskega. Ko je vstopil novi dalmatinski namestnik, baron Handel, so pravaški poslanci demonstrativno zapustili dvorano in se povrnili šele potem, ko je prišel govoriti deželni glavar Ivčević, kateri je z veseljem pozdravil dejstvo, da se je za Dalmacijo imenoval civilni namestnik. Pravaši pa so drugemu govorniku, podpredsedniku Kulišiću, burno segali v besedo, ko je povdarjal svojo pripadnost k srbskemu narodu. Na to je govoril namestnik Handel, ki je povdarjal potrebo energičnega delovanja na gospodarskem polju. Jako sumljiva pa se nam dozdevajo njegova izvajanja glede političnega in narodnega vprašanja. Novi namestnik je priporočal nekako, naj bi se politična in narodna stremjenja umaknila gospodarskemu delu, naj bi Dalmacija skušala pridobivati si simpatije drugih avstrijskih kronovin, kar da je velike važnosti za trgovino Dalmacije. Vedno stara pesem: kjer so Slovani v večini in imajo tudi oblast v svojih rokah, tam avstrijska vlada kar siplje dobre svete o škodljivosti političnih in narodnih bojov; kjer pa se Slovani zatirani po drugorodeh, tam nima avstrijska vlada niti besedice o škodljivem uplivanju narodnih bojov. Mari n. p. Primoraki ne škodujejo narodni boji? Mari Primorska iz gospodarskih in posebno trgovinskih obzirov ne potrebuje simpatij drugih avstrijskih pokrajin? O da, še veliko bolj nego Dalmacija, ali razloček je ta, da pri nas vladajo Lahi, v Dalmaciji pa — Hrvatje!

Financijska nagodba med Hrvatsko in Ogrsko. 5 polnih let se že vleče pogajanja med Ogrsko in Hrvatsko za obnovljenje financijske nagodbe. Stvar pa se namenoma zavlakuje od ogrske strani. Dočim je hrvatska regnikolarna deputacija že okolo Velikonoči izdelala svoj nuncij (referent dr. Aleksander Egerdorfer), pa se je ogrska regnikolarna deputacija tikom pred zaključkom zasedanja ogrskega parlamenta šele le konstituirala in ni mogla torej stopiti v pogajanja in se je stvar zopet zavela do jeseni. Jasno je torej, da Madjari stremijo za tem, da se status quo, sedanje stanje, zavelo kolikor le možno. Zakaj? Tega ne treba praviti! Ker jim sedanje stanje ugaja, ker so Madjari imeli le dobička od dosedanjega praktičnega izvajanja nagodbe, ker vedo, da bodo morali nekoliko odnehati, če že ne v načelu, pa vsaj v obračunavanju.

To jim hrvatski nuncij dokazuje neovržno, da si je izdelal od gospodov iz madjaronske večine sabora. Celo ban grof Khuen da je sodeloval na hrvatskem nunciju. Ne morda iz ljubezni do Hrvatske, ampak zato, ker je menda zistemu na Hrvatskem začela teči voda v grlo.

Hrvatski nuncij se sicer strogo drži nagodbe od leta 1867. in se skrbno izogiblje tudi najrabilnejemu aludiranju, da so politični odnošaji v prvi vrsti krivi na gospodarski mizeriji na Hrvatskem! A ravno to bi bilo potrebno povdarjati, da Hrvatska peša gospodarski v prvi vrsti zato, ker z madjarske strani ne respektirajo nagodbe, ali si jo tolmačijo na način, ki ne odgovarja ne nje duhu, ne nje besedi!

No, vendar je letošnji hrvatski nuncij ugodno iznenadil, ker je vsaj na gospodarsko, oziroma financijsko stran ubral šele precej energične strune. Hrvatski nuncij zahteva energično, naj se enkrat natančno določi skupni znesek vseh direktnih in indirektnih davkov ter drugih prihodkov Hrvatske. Potem pa naj se tudi natančno določi stroški, katere morajo nositi vse dežele krone sv. Štefana. Potem se le naj se razumno določi prispevek Hr-

vatske za skupne stvari; kar ostane od nje prihodkov, pa mora biti le Hrvatski na razpolago.

Hrvatsko poročilo povdarja posebno, da med javnimi dohodki je mnogo takih, ki sicer obremenjajo hrvatski narod, a se ne plačujejo Hrvatski, ampak izven nje področja. Od tega ima Hrvatska ogromno škodo. Taki dohodki so n. pr.: uradniki na podjetjih, obvezanih v javno polaganje računov, plačujejo dohodninski davek na Ogrskem, da si žive na Hrvatskem. Podjetja, banke itd., ki imajo svoj sedež na Ogrskem, a svoje filijale, ali zaloge na Hrvatskem, ne plačujejo dohodnine od teh poslednjih Hrvatski, ampak Ogrski.

Tako ne plačujejo Hrvatski nobenega davka razne zavarovalne agenture, mnoga železniška podjetja itd., ki delujejo na Hrvatskem. Od todi prihaja, da na Hrvatskem ni nobenega razmerja med dohodki iz direktnih davkov in drugimi dohodki kraljevstva hrvatskega. Od skupnega zneska na direktnih davkih v vseh deželah krone sv. Štefana, kateri znesek se upošteva o določanju kvote, odpada n. pr. na Hrvatsko in Slavonijo nad 8%.

Isti odatki pripadajo Hrvatski tudi od indirektnih davkov, izvzemši onih od tobaka in užitnine. Od užitnine pa dobiva Hrvatska le nekaj čez 2%. Vzrok temu nerazmerju je v zistemu in enostranskem izvajanju skupnih zakonov o užitnini: v dejstvu, da se tudi od stvari, konsumiranih v Hrvatski, pobira davek izven Hrvatske!

Nuncij zahteva torej, naj se vsi ti dohodki prištejejo k dohodkom Hrvatske.

Nadaljnja krivica je tudi v tem, da troški za razne javne organe na Hrvatskem, ki služijo za skupne stvari, obremenjujejo le Hrvatsko, mesto da bi se razdeljali proporcionalno. Z druge strani pa se razni izdatki, ki so specijalno ogrski, in bi jih morali plačevati le Ogrji, smatrajo za skupne, in jih morajo plačevati tudi Hrvatje.

Nuncij prihaja do zaključka, da bi Hrvatska popolnoma zadoščala toliko dolžnostim do skupnosti, kolikor onim do avtonomne uprave, ako bi se toliko nje kolikor skupni dohodki primerno izračunavali. No, vendar se ne odpoveduje stališču, predvidjenemu v § 13 nagodbe, da je namreč kar v naprej za Hrvatsko določiti znesek, ki ga potrebuje za svojo avtonomno upravo. Slednjič bi bilo še povdariti, da hrvatski nuncij podaja dokaz, da davčna sila na Hrvatskem ne raste tako, kakor na Ogrskem; temu pa je vzrok jedino v premali skrbi za materialne interese Hrvatske!

To bi bila torej bitvena vsebina nuncija večine hrvatske regnikolarne deputacije. Le škoda, da le pripoveduje zlo, a noče povedati naravnost, kje je vzrok zlu: v političnem zistemu, v politiki, ki jo ima na vesti sedanja vladna večina v saboru, v politiki vednega popuščanja in molčanja k vsemu, pa naj skupna vlada v Budimpešti še tako kričeče gazi nagodbene zakone, naj tudi jermene reže iz hrvatskih interesov!

No, kar ni povedal nuncij večine, pa je povedal nuncij, ki ga je izdelal opozicijski član deputacije, dr. Fran Vrbanić. Ta zahteva popolno financijsko samostojnost. On pravi naravnost, da se financijski odnošaji med obema kraljevstvom ne morejo urediti, ako se ne odpravijo težke politične nepristojnosti in zlorabe. To je trebalo povedati. Večina sicer noče govoriti o tem, da vzrok tudi vsej gospodarski mizeriji je v političnih odnošajih, v politiki, ki spravlja Hrvatsko v popolno zavisnost od Madjarov v političnem in gospodarskem pogledu — večina noče govoriti o tem, ker bi morala razati s tem v svoje lastno in bana Khuen-Hedervaryja meso, ali — resnica je to vendar le!

Povišanje Bolgarake v kraljestvo? »Neue Freie Presse« hoče vedeti, da je vendar le rez, da je knez Ferdinand o svojem obisku v Petrogradu res sprožil vprašanje povišanja Bolgarake v kraljestvo. Na carskem dvoru da niso nasproti tej ideji ljubljenski kneza. Seveda morajo privoliti vse signatarne vlasti. Oficijelno se še ni zaprosilo za to dovoljenje. Zdi se pa, da se oficijelno ne prigovarja temu n. Glavno je seveda, da privoli Turčija, ker bi potem Bolgaraka postala suverena. Tako povišanje bi zelo laškalo narodnemu čustvu Bolgarov, a bi tudi dajalo veliko večji pomen podpori Rusije na turški vladi v ta namen, da izvede reforme v Makedoniji.

Tržaške vesti.

Osebnost. Ravnateljem krvatskega gimnazija v Pazinu je imenovan g. profesor dr. Ivan K o s, ravnatelj gimnazija v Spljetu.

† Odprt grob. Danes je zopet zadel ljut udarec jedno med odličnimi in splošno spoštovanimi slovenskimi rodbinami v Trstu. Danes ob 7. uri zjutraj je v Gospodu zaspala po dolgi in mučni bolezni gospa Franja Macák, soproga g. višega evidenčnega nadzornika v p. in inšila iz poznane rodbine Nolljeve v Ljubljani.

Rodbini, zadeti po toli hudem udarcu, izrekamo svoje iskreno sožalje.

Pogreb bo v četrtek ob 10. uri popoldne od hiše žalosti, Belvedere 8.

Nasprotniki sv. Cirila in Metodija in dr. Mahnič. Slovenci, kje biva pošteni slovenski brat? Gotovo ne tam, kjer se zasmehujejo in ovajajo slovenski trpini. Tudi ne tam, kjer se hvalijo »da so pravi nemški hlapci«, da so pravi »c. kr. nemško latinski gospodje« ter kjer se ne sramujejo nekateri »cerkveni dostojanstveniki, doktorji sv. Pisma in profesorji bogoslovja« stopati v vrste »nemških hlapcev« proti slovenskim svetinjam.

Nedavno temu so se rogali nam, da smo spremenili sodbo o biskupu Mahničju. In vendar je ta pojav jako umljiv. Naravno je, povsem naravno, da v isti meri, kakor v njih, ki niso Slovenci po mišljenju in čustvovanju, pojema ljubezen do jedinega slovenskega škofa dra. Mahničja, v vseh Slovencih in Slovanih narašča spoštovanje do biskupa na Krku in zaščitnika našega slovenskega bogoslužja. »Slovenec«! Saj vendar ni menda tvoj poklic, da braniš »židovsko« framasonstvo tržaškega »Piccola«, ki napada škofa Mahničja in glagolsko slovensko bogoslužje!

In zopet šole! Neki visoki šolnik je priznal, da Lahom in Nemcem šolsko vprašanje ni več — šolsko, temveč popolnoma politično, dali bi nam Slovencem toliko šol, kolikor bi jih potrebovali. To odgovarja popolnoma dejstvu. Koliko otroških vrtec bi n. pr. Lahi potrebovali v mestu samem! In vendar jih ne ustanovljajo v mestu, pač pa tam, kjer hočejo poitalijančiti naše otroke — v okolici slovenski! V mestu samem jim otroški vrtec niso potrebni v svrhu poitalijančevanja! Saj tu jim tudi slovenski otrok ne more uiti! Saj mora v laške šole, ker ni slovenskih.

Kakor hitro bi pa imeli mi v Trstu zadostno število prepotrebnih šol, odpirali bi Lahi v mestu laške vrte, da bi lovili va-nje slovenske otroke. Oni res kriče, da njim služijo otroški vrtec le v namen, da zbirajo vanje laške otroke. A to je laž, drzna laž. Resnica je pa jedina ta, da v laške vrte love slovenske otroke, da v laških vrtech pripravljajo slov. otroke za laške šole.

Prav v tak namen so ustanovljene tudi laške šole. Kako znajo postavljati laške šole tja, kjer morejo vabiti največ okoličanskih otrok, — v tem so se pokazali prave stratege. Šolska poslopja so zidali povsod na takih mestih, kjer se spajajo poti iz čisto slovenske okolice, da jim je potujčevanje slovenskega naroda čim lažje.

Poglejte samo šolo v ulici Kandler! Do te šole vodijo poti od Sv. Alojzija, z Vrdele, iz Kolonje in od sv. Ivana. Slovensko Svetovivansko šolo pa so potisnili v tak kraj pod hrib, da je od rok vsem slovenskim otrokom.

Voditelji laške politike nas sovražijo, preganjajo, zatirajo. Vse njih delovanje združuje cilj, da bi nas potujčili čim prej. A mi postavimo se jim odločno v bran. Slovenska kri ne pozna boječnosti, ne pozna strahopetstva! O tem naj se uverijo naši nasprotniki! Pa sami se tudi zavedajmo tega. Potem bo opravičena trdava vera v našo zmago! Mi moramo doživeti dan, ko občinske šole tržaške ne bodo več služile v potujčevanje naših otrok temveč bodo služile jedino pravemu smotru — izobražbi slovenskih in laških otrok!

Do tega mora priti.

Naša šolska mizerija. Prejeli smo: Nedavno je bilo razpisano mesto kateheta na nemški državni ljudski šoli v Pulju. Od kompetentov pa se je zahtevalo samo znanje nemškega jezika. A koliko otrok je na tej šoli, katerim materini jezik ni nemški! Tu li oni, ki je verski povsem indiferenten, a mu je vendar nekaj do javne morale, mora želeči, da bi bil pouk v verouku vspešen, da bi se otrošiči res uglobljali v tajnosti in

nauke verske. Vsaj ta pouk naj bi se vršil načinom, ki ne biže o priori izključal pravega vspeha. Pa denimo tudi, da je tudi za verouk poučni jezik nemški, vendar je — z ozirom na nprav in važnost predmeta — nezogibno potrebno, da je učitelj poleg tega vešč tudi materinemu jeziku otrok, da v slučajih, ko pojasnila v učenem jeziku ne morejo pomagovati težav v umevanju, pritoka materina beseda na pomoč.

Ali ne! Pri nas ne sme biti urejen pouk tako, da bi odgovarjalo namenu, da bi bil zajamčen vspeh, da bi odgovarjalo zdravi pedagogiki, ker mora biti — nemško!! Ker pouk mora služiti nemški infiltraciji v naše kraje in ker — in to menda ni zadnji obzir — ta kruhek na naših državnih šolah mora pripadati — Nemcem!

Še nekaj opazujemo že nekaj časa na naših državnih ljudskih šolah v Trstu. Ne dolgo temu so zopet jednega učiteljev teh šol odposlali v Pulj. Torej ne le, da so mesta na teh tržaških šolah podeljavali skoro izključno Nemcem — pa bilo še toliko nemških kompetentov, popolnoma večjih tudi nemškemu jeziku —, ampak te tržaške šole so postale tudi nekaka stacija za oddajanje učiteljev Nemcev na državne šole tudi v drugih krajih Primorja.

Zato kličemo mi zopet in zopet in bomo klicali nadalje, pa naj se nam roga radi tega, kdor hoče, pa bil to tudi kakov slovenski list: zistem je, dobro premišljen zistem v infiltraciji Nemstva v naše primorske kraje! Ta zistem se vrši na vseh poljih javne uprave in gospodarskega življenja, izlasti in v odlični meri pa potom šole — ta infiltracija se vrši tako intenzivno in vspešno, da bomo skoro morali govoriti o akutni nevarnosti za polnoženje obeh avtohtonih narodnosti v deželi. Nikar se ne varajmo in ne mislimo, da je v slovit in vnebokričeči mizeriji v šolstvu Primorja — mizeriji namreč za avtohtonno prebivalstvo — vzrok morda v kratkovidnosti oddoljujočih činiteljev! Ne, gospoda v tej mizeriji je zistem, proračunjen zistem!

Ni zastoj govoril cesar Viljem tako samo-avestno-pangermansko: [v Marienburgu, v Norimberku, Bonnu, v Weselu in ne vemo še kje!!

A v očigled temu — zistemu, vspricho te mizerije naše, veste, v čem je še največa mizerija za utrjeni narod naš ob periferiji...? Ali naj vam pravimo? Poglejte v deželni zbor kranjski!!

Ali res kapitalisti? Gospodje voditelji naše socijalne demokracije uporabljajo tudi gradnjo »Narodnega doma« za agitacijo proti narodni stranki, češ: izogibajte se jih, saj tisti »Narodni dom« bodo zidali kapitalisti!

To ni res! Podjetje »Narodnega doma« financira naša posojilnica in hranilnica. To pa je vse prej nego kapitalistiški zavod! To je eminentno naroden denaren zavod, kajti ogromna večina njega ulog prihaja iz srednjih in širokih slojev in iz istih srednjih in širokih slojev je zopet vzeta ogromna večina tistih, ki se zatekajo vanj za pomoč! Naklonjenosti in zaupanju naroda v njega širokih plasteh se ima zahvaliti ta zavod za svoj preplepi razvoj, katerega moremo — ako govorimo relativno, razumno našim odnošajem — imenovati naravnost impozantnim! Kolikor si je ta zavod, po zaslugi svoje racijonelne in solidne uprave ter po spretnosti in vestnosti svojih ravnateljev in svojega uradnega osebja, nabral fondov, to je — zapomnite si, gospoda!

- narašči kapital v najdoločnejem pomenu te besede. Podjetje, financirano od takega izvoda, bo torej eminentno narodno podjetje, ne pa »kapitalistiško«.

Kdor se hoče uveriti o tem, kar trdimo, naj le vpogleda v bilanco hranilnice! Tam bo videl, kaka je velika večina ulog in bo lahko sodil potem, od kod prihajajo te uioe!

Ni res torej, da bodo kapitalisti zidali narodni dom, ampak zidali ga bo denar, ki je last naroda: javni narodni kapital!

Sedaj pa denim slučaj, da bi bilo res, da bodo kapitalisti zidali »Narodni dom«. Ali bi bila to res neareča za javni interes, ali recimo: za »ljudstvo«? Ali bi bila to neareča še posebej s socijalističnega stališča? Je-li bi bilo morda bolj ustrezno »ljudstvu«, če bi vsi kapitalisti čepeli na svojem denarju? Ali ni bolje, da se kapitali razlivajo v javnost in oplodujejo gospodarsko življenje? Mari od industrije in obrti ter raznih podjetij, v katerih so investirani kapitali, nimajo koristi tudi delavske mase? Zato je tudi

nezmislno, ako kakov socijalistički voditelj slepo gromi proti temu, da gospoda tira luksus. Lüksus daje vendar posla industriji in obrti. Seveda nam porečejo: mi smo načelno proti kapitalu sploh! Dobro. Ali dotlej, dokler ne bo družba urejena tako, da bo gromadenje kapitalov v rokah posamičnikov nemogoče, je pa vendar (po našem priprostem razumu) bolje, da nagromadeni kapitali vsaj deloma oplodujejo gospodarsko življenje in javni promet, od česar imajo dobička vsi sloji, nego da bi ležali po blagajnah bank: martvi za javni interes! Ponavljamo torej: tudi ko bires, da bodo kapitalisti zidalinarodni dom, ne bi bilo še nikakega povoda, da bi morali biti delavci nasproti temu podjetju!! Mari ne bodo ravno delavci služili na tej gradnji?!

Čujte, gospoda socijalisti, povejte nam: k do pa je zidal poslopje, v katerem je sedaj vaš dom? Mari ne tudi kapitalist? Kdaj se je še kako poslopje zidalo brez denarja? Če niste imeli vi socijalističnih pomislekov, ko ste najemali svoje prostore v hiši trgovca in kapitalista g. Grionija, potem tudi ne bo trebalo, da bi pekla vest tiste naše delavce, ki bodo delali na gradnji našega narodnega doma, oziroma, ki se s svojimi društvi nastanijo v narodnem domu!

Se več: ti poslednji si bodo lahko tolažili vest z okolnostjo, da bodo od gradnje od našega narodnega doma imeli zaslužka slovenski domači delavci in bodo pozneje najemščino plačevali zavodu, ki je po ogromni večini last slovenskih širokih slojev, dočim plačujejo združena socijalistična društva najemščino možu, ki je kapitalist, a vrh tega še italijanski kapitalist!!

O ti ljubi »laški« Trst! Tukajšnji laški klub »Inventus« je imel v nedeljo dirko, na kateri se je imel določiti kampijonat za tekoče leto. Sedaj pa poslušajte! Dirka se je vršila med Bazovico in Lokvo, torej med dvema vama, ki imata morda vse druge prednosti, samo te ne, da bi bili italijanski. Na cilj je dospel prvi: pristni »Lah« Pahor, drugi: še pristnejši »Lah« Ferfolja in tretji: najpristnejši »Lah« Glavatec!! Kljub vsemu temu pa je klub »Inventus« »laški« in iz »laškega« Trsta! To je zopet en dokaz več za »resničnost« Raskovičeve (zopet »ič«) trditve, da Trst je bil, je, in bo vedno laški! O ti ljubi »laški značaj« tržaškega mesta, kako grozno šepaš na vseh nogah!

Štrajk mesarjev. Kakor smo sporočili že svoječasno, so mesarski delavci dne 30. maja predložili gospodarjem spomenico, v kateri so zahtevali: 1) povišanje plače na sledeči podlagi: vsak gospodar mora plačati za vsakega vola, ki ga daje zaklati, 3 krone, za vsako tele 10 stotink in za vsako jagnje ter za vsakega kostruna 5 stotink; 2) da se bodo mesnice zapirale ob 7. uri pop. v pozimskem času in ob 8. uri popoldne v poletnem času; 3) da se odpravi nošenje mesa strankam na dom in 4) da se vsi delavci zavarujejo v zavarovalnici za slučaje nezgod.

Ne moremo si kaj, da ne bi konstatirali, da nekatere teh zahtev postavljajo socijalistična načela na glavo. Posebno velja ta trditev za prvo zahtevo. Po tej zahtevi bi si delavci sami razdeljevali plačo iz onih dohodkov, katere bi morali plačevati gospodarji za vsako klavno živino.

Ako pomislimo, da je mnogo manjih gospodarjev, ki sami opravljajo delo v svojih mesnicah, ker jim ta obrt ne nese toliko, da bi si mogli najeti delavca, je prva zahteva delavcev naravnost absurdna. Torej oni revni gospodar, ki sam komaj izhaja in nima delavca, naj bi pomagal vzdrževati delavce imovitejšim gospodarjem, ki imajo po več delavcev v svojih mesnicah! Lep socijalizem to! Kako prihajajo mali gospodarji do te časti, da morajo kapitalistom plačevati delavce? Ako obvelja ta zahteva delavcev, bodo mali gospodarji popolnoma izročni na milost in nemilost svojim bogatim konkurentom in bodo morali zapreti svoje mesnice ter sami iskati službo pri onih, kateri so jih gospodarsko uničili. Znano je, da si vsak delavec, ki stremi po izboljšanju svojih razmer, želi, da bi prej ali slej postal samostalen gospodar, ako pa obvelja prva zahteva delavcev, si ti sami zaprejo pot do samostojnosti in se obsodijo v večno odvisnost od gospodarjev, mesnice pa bodo vedno bolj prehajale v kapitalistične roke. Istotako bide socijalističnim načelom v obraz 3. zahteva delavcev, katere

pa si bila slabo misljena, ampak le popolnoma zgrešeno formulirana.

O tej točki pa nekoliko jutri. Mi se delavcem piše ne čudimo, ker niso morda vseh okolnosti dobro premislili, — ako jim niso bile zahteve naravnost sugerirane od kapitalističnih gospodarjev — čudimo se pa socijalni demokraciji, da odobruje in vodi ta štrajk, ki ima popolnoma kapitalistični značaj. Škandal!

Kar se tiče štrajka samega, omenjamo na kratko, da so mesarski delavci danes provizorično zopet zapričeli delo, ter da se med delodajalci in delavci nadaljuje pogajanja.

Ciril-Metodijev dar. Načelstvo moške podružnice družbe sv. Cirila in Metodija razpošilja ravnokar nastopni poziv:

Rojaki, rojakinje!

Oprostite nam, da se zopet drznemo spomniti Vas na bližajoči se praznik naših zaščitnikov sv. Cirila in Metodija. Ker smo svoj namen označili že v prejšnjih okrožnicah, naj sedaj samo jednostavno apelujemo na Vašo darežljivost. Vsakdo izmed Vas naj torej počasti ta znameniti godovni praznik z običajnim Ciril-Metodijevim darom!

V ta namen je sklenil odbor tržaške podružnice, da razpošlje rodoljubom v mestu in po deželi nakaznice.

Vsakdo, ki dobi nakaznico, naj blagovoli vrniti jo z majhnim ali večim zneskom!

Poslje naj pa ne samo, kar vtrpi sam, ampak naj nabira tudi v krogu svojecev, tovarišev, prijateljev in znancev. Pa tudi drugi rojaki in rojakinje, ki niso prejeli nakaznice, naj pridno nabirajo v označeno svrhu! Saj nam je dobro došel še tako majhen dar.

Darovi, ki se bodo objavljali v »Edinosti«, naj se blagovole pošiljati podružničnemu blagajniku, gosp. Simonu Skrinjarju, uradniku »Tržaškega podpornega in bralnega društva« v Trstu, ulica Stadion št. 19.

Dražbe premičnin. V sredo, dne 25. jun. ob 10. uri predpoludne se bodo vseh naredbe tuk. o. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: ulica della Borsa, oprema v zalogi, razglednice in papir; ulica Sette Fontane 25, kočija; ulica dei Fornai 7, bicikl, tapiserijska oprema in pohištvo; ulica Media, 2 kopelnici in ognjišče; Recoil 637, voz; ulica Boschetto 32 A, hišna oprava, konji, kočije in vozovi; Vrdela 171, kočija.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplo r ob 7. uri jutraj 20°1 ob 2. uri popoldne 22°5 C° — Tlakomer ob 7. uri jutraj 768 0 — Danes plima ob — pretp. in ob 10 27 pop.; oseka ob 5.36 predpoludne iz ob 5 0 popoldne.

Vesti iz ostale Primorske.

× Smo-li še vedno v časih benečanskega gospodstva? Kakor je znano, je v Istri tudi med laško stranko samo razpor glede vprašanja sedeža deželne zboru. Začetkom so bili vsi laški poslanci proti temu, da bi se sedež istrskega deželnega zbora prenesel iz Poreča, pozneje pa je pri nekaterih laških poslancih smagal kampanilism. Vsakdo med njimi si želi, ali na tihem, ali pa očitno, da bi bil deželni zbor kolikor mogoče blizu njegovega doma. In tako je v laškem taboru navstrel razpor glede določitve sedeža deželne zboru. V današnjem »Piccolu« pa stavlja neki dopisnik kaj klasičen predlog glede rešitve tega spora. Ta zvita buča meni, da naj bi se ta spor rešil s pomočjo plebiscita... Povprašalo da naj bi se prebivalstvo vseh laških občin, kje da žel imeti sedež deželnega zbora? Ta pa je zopet lepa! Torej le laško prebivalstvo — manjšina — naj bi imela pravico določiti sedež deželne zboru, slovensko prebivalstvo Istre — večina v deželi — pa naj bi se molče pokorilo laški manjšini! Kadar se laška gospoda prav intenzivno bavijo s kakim vprašanjem, so kakor zaljubljeni divji petelin; takrat ne vidijo nič in ne slišijo nič — niti zdravega človeškega razuma ne — ter se jim dozdeva, kakor da so se ob takih prilikah dvignili v sferične višine, kjer je vse laško in kjer se kopljejo v pristnem latinskem zraku. Iz te latinke megle seveda ne vidijo v Istri niti jednega Slovana in dozdeva se jim, da tamkaj še vedno vlada krilati benečanski lev. Mi se pa nadajamo za trdno, da se Italijani vsbude iz svojih lepih latinskih sanj, ko jih stresa krepko za ušesa neumnijena realnost, katere jih pouči, da je Istra po veliki večini svojega prebivalstva slovenska dežela in da ta dežela ni

več pod benečanskim gospodstvom, temveč, da je zopet del države, ki je po svoji veliki večini zopet slovenska. Lahko se bodo torej slednjič vendar le, hoté ali nehoté, morali sprijazniti z mislijo, da bodo tudi istrski Slovani odločevali o tem, kje naj bo sedež deželnemu zboru!!

× Veselica v Pliskovici. Pevsko in bralno društvo »Škrjanček« v Pliskovici priredi dne 6. julija veliko veselico s petjem, prizorom, igro in plesom.

Da bo veselica čim impozantnejša, povabilo je naše društvo par bližnjih brataških društev na sodelovanje. Prvi, ki se je odzval vabilu, je bil slayni pevski zbor iz Sežane, kateri zapoje na veselici Vilharjevo: »Na vrelu Bosce« ter skupno z našimi pevci Zajčjevo: »Zrinjsko-Frankopanko«. Domači društveni pevci nastopijo z enim moškim in enim mešanim zborom.

Druga vabljenja in ne vabljenja društva, ki se korporativno udeležijo veselice, nastopijo izven programa, ako se pozneje oglasa.

Slišal se je tudi glas, da bomo morda čuli v Pliskovici oddelke »Slovenskega pevkega društva« iz Trsta, ki kaj ljubi izlete. Dal Bog, da bi se to uresničilo. Osemu gospodu, ki je obljubil delovati na to, bomo prav hvalešni.

Da ne bodo imeli ne bližnji in nedaljni gostje povoda do pritožb, skrbelo se bo za točno in dobro postrežbo. Veselica bo na planem in v senčnatem prostoru. Posestnik prostora ima oemico. Toči dober teran in prav po cani. Po veselici bo za mlade in one, ki jih srbe pete — ples; za druge pa — štrklji, gajtat, teran itd. — vse prav po kraško. Glasom društvenih pravil pripade polovica čistega prebitka revni šolski mladini, valed česar se ne bo društvo branilo raldarnoiti gostov.

Na svidenje v nedeljo dne 6. julija v Pliskovici!

× Odbor »Slovenskega učiteljskega društva za koperski okraj« vabi v sejo dne 26. t. m. ob 10. uri popoldne v (ap. Razpravljalo se bo o ureditvi in predložitvi spremenjenih društvenih pravil, o eventualnih določbah za namerovani »Savez istrskih učiteljskih društev« in o morebitnih drugih predlogih. — Na obilno udeležbo uljudno vabi Predsednik.

Vesti iz Kranjske.

* Zanimiva tatvina. Iz Rovi pri Podnartu se poroča jako čuden slučaj. Nek tat je ukradel čevlje. Z njimi je šel spat v nek o šupo. Seboj je imel nekega tovariša, kateremu so bili ukradeni čevlji zopet vseč. Zategadelj jih je tatu ukradel. Prodajati jih je pa šel k onemu, kateremu so bili prvkrat čevlji ukradeni.

Vesti iz Štajerske.

— Glinljiva poroka. V mariborski bolnici vršila se je glnljiva poroka. Neka na smrt bolna služkinja se je poročila z očetom svojega nezakonskega otroka. Osem ur po poroki je umrla.

— Štirje zblazneli. Miao! teden so v Mariboru zblaznele štiri osebe: 20 letni steklarski pomočnik Pavel Auer iz Ridgone, 50-letni prišigalec svetilk Jakob Maleiner, neka stara žena Goriing in konduktor Anton Skerina.

Književnost in umetnost.

»Slovenke« VI. številka je izšla in prinaša sledečo vsebino: Služkinjam v prilog. Ivanka Klemenčič. Trst. — Na Balkanu. Utva. Trst. — Po ptuji krivdi. F. J. Doljan. — Pomladni čas. Fran Žgur. Poddraga. — Koketerija. Ivanka Klemenčič. Trst. — Kaj trdiš... Utva. Trst. — Savinski venec. Zložil Žiga Lajakov-Mozirski. — Šoleka Ikona. Srbski epikal dr. Laza K. Lazarevič. Prevela I. in F. Klemenčič. — Fantazija iz ljutomerskih gor. Speval V. S. Fedorov. Dunaj. — Magdalena. J. S. Machar. Z dovoljenjem pesnikovim prevel Ant. Dermota. Ptuga. — Boris Godanov. A. S. Puškin. Prevel Edvič. — Nove kajge. — Beleške.

Akademsko teh. društvo »Triglav« v Gradci bo imelo svoj izredni IV. občni zbor v letnem tednu v četrtek, dne 26. junija 1902. ob 8. uri vsever v društvenih prostorih s sledečim dnevnim vsporedom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega zborovanja. 2. Čitanje zapisnika br. dr. »Slovenec«. 3. Či-

tanje zapisnika br. dr. »Istrijec«. 4. Odborovo poročilo. 5. Dopolnilna volitev. 6. Slučajnosti.

Brzobjavna poročila.

Smrt kralja Saksonskega.

DUNAJ 24. (B.) Cesar se je danes jutraj ob 1/9. uri s spremetvom povrnil iz Draždan in se odpeljal v Schönbbrunn.

BRNO 24. (B.) Deželni zbor je sklenil sozhalno izjavo povodom smrti kralja Alberta.

GRADEC 23. (B.) Deželni zbor je sklenil izraz sozhalja na smrti kralja Alberta.

Nesreča na morju.

KIEL 24. (B.) Torpedovko »S 42« je v ustji Labe povozil neki angleški parnik tako, da se je ista tako potopila. Poveljnika Rosenstocka in tri moše pogrešajo.

Do: odki na Balkanu.

BELIGRAD 24. (B) Tukajšnji listi poročajo iz Skoplja, da je v dvorani tamkajšjega ruskega konzula neki odpuščeni orožnik, ki je proš konzula za zaščito, po kratkem prepriu ustrelil načelnika orožnikov vilajeta Kosovo, Derviš Efendijsa. Derviš Efendi je prišel na konzulat na prošnjo ruskega konzula Maškova, kjer mu je konzul hotel priobčiti prejšajo dotičnega orožnika.

Mej tem, ko sta Derviš in orožnik v vsprejemni dvorani čakala na konzula, sta prišla v prepriu, v katerem je orožnik trikrat ustrelil iz revolverja na Derviša.

Slavnosti kronanja v Londonu.

LONDON 24. Ze od ranega jutra vozijo po via triumphalis cele množice kolesarjev in dolge vrste voz, napolnjenih z gledalci. Vse prebivalstvo je v slavnostnem razpoloženju.

MIZARSKA ZADRUGA V GORICI

z omejenim jamstvom

naznanja slovenskemu občinstvu, da je prevzela

prvo slov. zalogo pohištva

iz odklovanih in svetovnoznanih tovarov v Solkanu in Gorici

Antona Černigoja

katera se nahaja

v Trstu, Via Piazza Vecchia (Rosario) št. 1.

(na desni strani cerkve sv. Petra).

Konkurenca nemogoča, ker je blago iz prve roke.

Pozor na ta užig na zamašku !!!

PROTI

kašlju, gribole, hripavosti, katanu, upadanju glasu, itd. itd.

zahtevajte vedno

Prendinijeve paštilje

Čedevit učinek pri povlih, govaralnih, prepevalnikih, učiteljih itd.

Dobivajo se v škaflicah v Prendinijevi lekarni v Trstu in v vseh tukajšnjih boljših lekarnah kakor tudi po celi Evropi.

Škaflica stane 60 stotink.

Aleksander Levi Minzi

Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst.

TOVARNA: ZALOG:

Via Tosa,

vogal

Via Libertas

Piazza Rosario št. 2

(šolsko poslopje)

in Via Ribergo št. 21

Telefon št. 670.

Velik izbor tapetarij, kral in slik. Izvirajo najučne tudi po posrednih agencijah.

Čene brez konkurence.

ILUSTROVANI ČRNIK ZASTONI IN FRANKO

Predmeti postavijo se na pa obrod ali železnico franko.

